

Forespørgeren (Holstein-Holstein-borg): Jeg maa takke den høitærede Justitsminister for den Udtalelse, vi hørte fra ham, og den Udfigt, vi have til at turde forvente Afhjælpning af de Mangler, som for Diebliffet virkelig hvile trykkende paa Landbruget, ved et Lovforslag, der gaar i den Retning, der er paapeget fra forskjellige Sider. Jeg beklager, at der ikke er flere tilstede, navnlig af Landsboere, her idag i Thinget, det er min Overbevisning, at Sagen vil blive støttet med stor Varme fra mange Landbrugeres Side, navnlig Brugere af mindre Gaarde. Jeg vil til Dplysning i denne Sag endnu anføre, at jeg har stillet denne Forespørgsel efter Samraad med den høitærede Justitsminister, og efter at der fra forskellige Sider er stillet Opfordring til mig om at bringe den frem. Jeg har desuden selv en stærk Opfordring til at fremkomme dermed. Der hendte nemlig ifjor en meget stor Ulykke, som vakte stor Opfigt, nemlig Branden af „Hverringegaard“. Der indebrændte omtrent 250 levende Kreaturer. Dette Tilfælde bragte stort Røre ind i det Spørgsmaal, her er berørt. Der fremkom mange offentlige Udtalelser, navnlig i Landbo- og Landbrugstidender, og Henvendelser til det kongelige Landhusholdningssekskab om at lade denne Sag komme frem og blive drøftet; Landhusholdningssekskabet troede sig forpligtet til at gjøre dette, og Sagen blev behandlet og drøftet temmelig udførlig og indledet af en af vore dygtigste Autoriteter med Hensyn til Landbygninger — det er efter hvad han har anført, at jeg har angivet de her nævnte Kalkstørelser, navnlig med Hensyn til Beføstningen — og derpaa fulgte en Diskussion. Man var imidlertid fra alle Sider enig om, at der vanskelig kunde tænkes nogen Afhjælpning af de nu tilstedeværende Ulemper og uheldige Forhold, medmindre Lovgivningsmagten vilde skride ind og søge at træffe Foranstaltninger til at søge at fjerne disse. Dette vil jo kunne ske, som allerede er sagt, ved for alle nye Straatag ikke blot paa Nybygninger, men hvor der lægges nyt Tag, at paabyde Anvendelse af galvaniseret Jerntraad. Den Modstand, det har mødt paa forskellige Steder, tror jeg snart vil lade sig, naar Lækkemændene vænne sig til at omgaas dermed. Hos mig er det gaaet overmaade glat ved Brugen af en Maskine, hvoraf Traaden vindes og sættes om Lægten. Der vil ingen Ulempe være dermed; naar man først er vant til at bruge det, saa vil det gaa lige saa let som før med Lækkegarn. Det vil jo, som berørt af et æret Medlem (D. Christensen), være en rum Tid, inden alle Lægene rundt om i Landet ville blive tækkede om, og de Steder, hvor det ikke er stet, ere alligevel udsatte for den Fare, som vi nu have anvendt halvanden Time paa at drøfte Midlerne imod. En Ordning kan let ske og i mine Tanter uden at træde hærskens Huseiere eller Gaardeiere for nær, ved et Paabud om, at galvaniseret Traad skal anvendes

til Tækning, og at der skal anbringes Udgifter i det Mindste over Udgangen. Det er for Menneskeboliger fuldkommen tilstrækkelig. Om Udgifter paa større Gaarde, naar de kun ere anbragte over Udgangsdørene, ville være absolut tilstrækkelige, turde maasse være underkastet en Tvivl, men de ville dog være til stor Hjælp, idet man da under Ulden vil kunne særdes ud og ind af Udgangsdørene. Det er naturligt, at, naar der er et større Antal Kreaturer, der skal ud, vil det tage for lang Tid at føre hvert enkelt Dyr ud. Dyrene maa kunne drives ud, og det er et Spørgsmaal, om ikke det, at det brændende Tag skrider ned ved Siden af Udgangsdøren, vil medvirke til, at Kvæget nødig gaar ud af Stalden og foretrækker at blive i den brændende Stald fremfor at gaa ud. Jeg vilde derfor anse det for helbigere, naar der paa Staldbygningen, saa langt som Stalden rækker, blev anbragt gjennemgaaende Udgifter. Omkostningerne herved vilde kun være ubetydelige, og et saadant Bitter vilde i alt Fald kunne yde en stor Hjælp, naar det blev anvendt paa den Maade, som blev antydet af en æret Folkethingsmand (D. Christensen). Det vil i alt Fald ellers være umuligt ved de mindre Eendomme at føre Kvæget ud; det vil være fuldstændig ugjærligt. Hvad angaar de andre Foranstaltninger, som jeg har paapeget, da er der jo nogle af dem, som bæere videre, navnlig i finantseel Retning, og som det derfor er tvivlsomt, om man tør træste sig til at komme frem med. Jeg haaber dog, at der, naar der fremkommer et Lovforslag fra Regjeringens Side, skal blive Leilighed til ogsaa at drøfte dem. Der er eet Dyr, der som oftest indebrænder hos os, og det er Svinet. Svinene ere næsten ikke til at redde, naar der opstaar Ildbrand. Det vilde ogsaa være en stor Hjælp, om man fik truffet den Ordning, at Svinene bleve anbragte i en særlig Bygning, hvilket jo ogsaa er naturligt. Et Opholdssted for Svin er meget ødelæggende for enhver Bygning, og man er ogsaa mere og mere kommen ind paa at anbringe Svinene i grundmurede Bygninger med Betons Skillerum og med Anvendelse af brandsfri Materialier. Anvendelsen af Jernbjælker med hvorledes Koster i en Svinestald er ikke nogen stor Øjenstand paa meget store Gaarde, og der vil man vel ogsaa anvende dem af sig selv. Man har jo ved en Gaard, som brændte, haft Exempel paa, at Ulden gik ind i Svinehuset, hvis Tag brændte, og at Svinene besandt sig fortræffelig under det brændende Tag, fordi Koftet var af Jernbjælker og Mursten, og Huset forøvrigt var grundmuret. Branden medførte ikke Tabet af et eneste Dyr, skjøndt Stalden brændte helt af, det vil sige, Alt, hvad der kunde brænde af den. Dette er et Fingerpeg paa, hvilken Sikkerhed og Besparelse der vilde kunne tilveiebringes for alle Forsikringsforeninger, naar en saadan Bygningsmaade kunde